

rige lande også skal gå, så ulandene har en reel chance på det frie verdensmarked.

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ordføreren for den ene forespørgsel og går videre til ordføreren for den anden forespørgsel, hr. Frank Aaen.

Frank Aaen (EL):

Handelsliberaliseringer og de rige landes landbrugsstøtte og i særdeleshed deres eksportstøtte har kostet ulandene enorme summer. Mange ulandes småbønder er blevet udkonkurreret, deres industriproduktion er faldet, virksomheder er lukket, og arbejdsløshed og fattigdom er vokset.

Som jeg sagde i mit første indlæg, har liberaliseringen kostet landene syd for Sahara 272 mia. dollar. Det er beregnet af den uafhængige bistandsorganisation Christian Aid, og det er et beløb, der overstiger den samlede ulandsbistand til de samme lande. Vi har altså taget mere fra dem gennem handel, end vi har givet dem i bistand, og det er den negative politik, de rige lande prøver at fortsætte i de aktuelle WTO-forhandlinger.

Der er lagt op til at reducere landbrugsstøtten. Godt nok friholder vi 8 pct., men samtidig med en utilstrækkelig reduktion af landbrugsstøtten afkræver vi ulandene en række indrømmelser, herunder yderligere liberaliseringer, så de stærke multinationale koncerner kan sikre sig nye markeder i de fattige lande. Den måde at tænke på er vi grundlæggende imod. Vi i de rige lande skal afvikle den urimelige landbrugsstøtte, fordi det vil være til gavn for både os selv og de fattige lande. Landbrugsstøtten og især eksportstøtten er ødelæggende for ulandene, og vi skal ikke kræve noget af ulandene for at ophæve en uretfærdighed. De har allerede betalt dyrt for den uretfærdighed, som vi på flere områder har gennemført.

Lad mig så sige, at Enhedslisten er stærkt kritisk over for hele organisationen WTO, og det er der to vigtige årsager til. For det første er organisationen udemokratisk. Ulandene holdes i stor udstrækning uden for de vigtigste forhandlinger, som foregår i nogle lukkede klubber med de rigeste lande i spidsen. For det andet bygger WTO på, at jo mere frihandel desto bedre, og det betyder altså, at frihandel har forrang for miljø- og arbejdsforhold og alle mulige vigtige sager. Vi ved, det fører til et ræs mod bunden, hvor man afvikler regler vedrørende miljø- og ar-

bejdsforhold for at konkurrere bedst muligt og være attraktiv for de store selskaber, og det har betydet faldende lønninger, elendige arbejdsforhold – ja, i nogle områder slavelignende arbejdsforhold – og dårligere miljøbeskyttelse.

Det, der er kernen i WTO's logik, er, at jo mere vi lægger ud til markedet, jo mindre magt får de enkelte stater, og jo større magt får de multinationale selskaber. Her skal vi huske, at når vi taler frihandel, er frihandel jo netop ikke fri, fordi handelen på verdensmarkedet for to tredjedele vedkommende er domineret af de multinationale selskaber.

Der er brug for et helt andet system af aftaler, der fremmer bæredygtig handel, og jeg vil godt tage et eksempel. I dag domineres verdenshandelen med kaffe af meget få multinationale kaffekoncerner som Nestlé og Craft Foods, som – ud over at de ikke betaler skat i Danmark – er i stand til at spille kaffeproducenterne og de kaffedyrkende bønder i de enkelte lande ud mod hinanden, så de nu alle sammen befinder sig i dyb fattigdom og næppe kan leve af deres kaffeproduktion.

Derfor siger vi: Lad os i stedet for at lade Nestlé og Craft Foods på det såkaldt frie marked styre kaffehandelen lave nogle aftaler med de kaffeproducerende lande i stil med Max Have-laars, hvor kaffen produceres på bæredygtige vilkår, og vi gennem handelen sikrer, at bonden, der producerer kaffen, får en ordentlig aflønning. Det er et helt andet princip end det, WTO bygger på.

Vi er altså imod de principper, som WTO er baseret på, og derfor ønsker vi at præge det forhandlingsmandat, som den danske regering arbejder efter. Selv om vi er imod WTO, må vi jo erkende, at WTO har afgørende betydning for milliarder af menneskers levevilkår og fremtid, og derfor er det vigtigt at få blokeret den linje, der kører i øjeblikket.

Kl. 14.40

Man skulle jo tro, at de havde lært lidt i WTO, efter at det brød sammen i Seattle og Cancún, men det er jo på samme måde som sidste og forrige gang: USA og EU buser løs og stiller ganske urimelige krav til tredjeverdenslandene i de forhandlinger, der pågår i øjeblikket.

Vi har hørt så tit, at de er åh, så generøse, så man skulle tro, at EU er julemand for verdens fattigste lande, men det er jo ikke tilfældet. Man vil godt nok lempe lidt på nogle dele af landbrugsstøtten og friholde det, man synes er de vigtigste 8 pct. Det kan selvfølgelig vise sig at